

Diplomová práce

Student : **Martina KAPITÁNOVÁ**

Obor : **ČJ – AJ**

Název práce v českém jazyce : **Fantastické prvky v tvorbě Roalda Dahla**

Název práce v anglickém jazyce : **Fantastic Features in Children's Literature
by Roald Dahl**

Oponent diplomové práce : **PhDr. Věra Brožová**

Posudek oponenta diplomové práce:

Diplomová práce Martiny Kapitánové velmi zdařile analyzuje, charakterizuje a interpretuje základní rysy fantastických próz Roalda Dahla určených dětskému čtenáři v celku jeho autorské poetiky; navíc využívá i novější poznatky z vývojové a sociální psychologie i z pedagogiky, kterými podtrhuje své závěry recepčního charakteru.

Zvláště tedy oceňuji, že autorka neustrnula na pouhé statické evidenci jednotlivých příznačných jevů zkoumaných textů, k níž práce monografického charakteru (navíc zaměřená k tvůrčí osobitosti jediného autora) často svádí. Zvl. jednotlivé motivy, a podtémata příznačná pro Dahlův autorský rukopis dovede Martina Kapitánová vidět v jejich procesualitě, v pohybu, a zdařile je začleňuje nejen do kontextů celku autorovy tvorby a jejího vývoje, ale i do kontextů podstatně širších.

Pružné vidění a kreativní způsob práce s Dahlovými texty jí umožňuje velmi solidní teoretický základ a samostatný (a zdařilý) přístup k interpretaci často ne zcela jednoznačně vymezených základních pojmů, s nimiž celek textu práce musí nadále operovat.. Diplomantka tak např. byla již v samém počátku postavena před problém uchopení vícerozměrnosti pojmu fantastika a pochopení konstitutivní funkce "empiricky ověřitelného obrazu čtenářova světa" pro plán fantasticky konstruovaného světa fikce. Jen tak totiž mohla posléze mohla v interpretovat nejen např. tu dichotomicky, tu s bizarní logikou budované a rozvíjené tematické elementy, ale uchopit svět Dahlových fantastických příběhů jako absurdně nadsazený a o to účinnější pohled na dětský prožitek "reálného světa". Pokud tedy autorka (opřena o Danielou Hodrovou) předesílá, že se "pokusí odhalit systém rysů, aspektů a struktur, které zakládají a charakterizují" Dahlovu tvorbu pro nedospělé, musíme uznat, že zde nejde o pouhou prázdnou metodologickou frázi, ale o promyšlený a naplněný postup. V jeho centru stojí analýza Dahlových literárních postav jako nejsnáze uchopitelného a nejviditelnějšího prvku, pojímaná ve svém celku ne pouze popisně a staticky (i když i zde řídké výjimky podtrhují pravidlo), ale z hlediska funkcí, důležitých pro svébytnou celistvost struktury konkrétního textu. Jen tímto přístupem je totiž možné konfrontovat zdánlivě nonsensově krutě hravý svět fantastických autorských pohádkových příběhů se strukturou fantastické folklorní pohádky, vymezenou V. J. Proppem i s příznačnými rysy některých žánrů populární literatury. A jen důraz na funkční analýzu Dahlových textů může napovědět, proč jsou zvl. jeho ztvárnění osob dospělých příznačně právě dospělými někdy přijímána se značnými rozpaky, argumentujícími absencí výchovného rozměru textů, kdežto děti se v jeho fantastickém světě zhusta radostně identifikují s hlavní dětskou postavou.

Zdařilost práce Martiny Kapitánové podtrhuje i autorčin čtivý a invenční styl.

Hodnocení: výborně

V *here* dne *3.5.2009*

.....
podpis oponenta dipl. práce